

AGENȚIA NAȚIONALĂ
ASISTENȚĂ SOCIALĂ

NATIONAL AGENCY FOR
SOCIAL ASSISTANCE

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri 1, et. 5
Tel. +373 22 82-20-85, +373 22 82-20-88
e-mail: info@anas.md

str. Vasile Alecsandri 1, 5th floor, MD-2009, Chisinau
Phone: +373 22 82-20-85, +373 22 82-20-88
e-mail: info@anas.md

28.03.21 nr. 01/532
la nr. 08-1/02-151 din 16.02.202

**Doamnei Maia BĂNĂRESCU,
Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului
Membru al Consiliului pentru prevenirea Torturii**

pentru informare
Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

Stimată Doamnă Bănărescu,

Agenția Națională Asistență Socială a examinat Raportul elaborat de către membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CpPT) în urma vizitei de monitorizare efectuate în luna octombrie 2020 pe durata pandemiei Covid – 19 în cadrul Centrelor de plasament temporar pentru copii cu dizabilități din mun. Hîncești și mun. Orhei și, în vederea elucidării unor aspecte invocate în acest Raport, prezintă anexat în tabel acțiunile întreprinse de către Centrele de plasament pentru copii cu dizabilități, mun. Orhei și Hîncești în vederea implementării recomandărilor expuse în Raport.

Anexă ____ file.

Cu respect,

Director

Irina BANOVA

Acțiunile întreprinse și gradul de implementare a recomandărilor expuse în raportul elaborat de membrii CpPT privind vizita de monitorizare a respectării garanțiilor de bază pe durata epidemiei COVID-19, efectuată în cadrul Centrelor de plasament temporar pentru copii cu dizabilități, mun. Orhei și mun. Hîncești în luna octombrie 2020

Nr d/o	Recomandări	Acțiune planificată	Gradul de implementare (I;P;N)	Remarcă
1.	Replanificarea/reamenajarea spațiilor din cadrul dormitoarelor prin secționarea acestora în camere mai mici (nu mai mult de 4 persoane) într-un mediu personalizat și îngrijitor, respectându-le intimitatea.	Replanificarea/reamenajarea spațiilor din cadrul dormitoarelor	P	În urma dezinstituționalizării a 58 beneficiari din Centrele de plasament temporar pentru copii cu dizabilități mun. Orhei și mun. Hîncești, în Servicii sociale „Casă comunitară” și „Locuință protejată”, numărul beneficiarilor din grupe s-a micșorat considerabil și s-a mărit distanța dintre paturi.
2.	Menținerea blocurilor sanitare în stare funcțională, ventilare corespunzătoare și cu oferirea intimității adecvate rezidenților și adaptare la nevoile speciale rezidenților cu mobilitate redusă.	Adaptarea blocurilor sanitare cu scopul oferirii intimității adecvate și nevoilor speciale rezidenților.	P	<p>Fiecare bloc sanitar din cadrul Centrului din Orhei oferă posibilitate de a fi utilizat în același timp de către 4 beneficiari.</p> <p>Două blocuri sanitare au fost reparate capital în 2018-2019, de către donatori, conform standardelor minime de calitate, adaptate pentru utilizarea de către beneficiarii imobili. În cadrul Centrului din Orhei sunt prezente 2 brancardiere care ușurează însoțirea persoanelor cu nevoi speciale.</p> <p>Blocurile sanitare din cadrul Centrului din Hîncești sunt în stare funcțională cu ventilare naturală. Întru oferirea intimității adecvate și adaptarea la nevoile speciale ale rezidenților cu mobilitate redusă, în blocurile I și II ale instituției, blocurile sanitare sunt dotate cu paravane și bară metalică. Întru facilitarea muncii personalului de îngrijire la deservirea beneficiarelor, au fost achiziționate 4 macarale.</p>
3.	Dezvoltarea și diseminarea materialelor informaționale (inclusiv în format video), adaptate și pe înțelesul persoanelor cu dizabilități.	Diseminarea materialelor informaționale (inclusiv în format video), adaptate și pe înțelesul persoanelor cu dizabilități.	I	Grație proiectului implementat de Keystone Moldova „Siguranța și drepturile persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale din instituții în perioada pandemiei cu COVID-19”, în perioada 11.11.2020 – 08.12.2020 s-a desfășurat instruirea online cu tematica „Instruirea angajaților din cele 6 instituții rezidențiale privind prevenirea arderii profesionale și gestionarea stresului și provocărilor comportamentale ale persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale în situații de

4.	Asigurarea accesului permanent a rezidenților la apă caldă, săpun lichid și ștergere la toate sursele de apă în fiecare zi în toate instituțiile.	Asigurarea accesului permanent a rezidenților la apă caldă, săpun lichid și ștergere la toate sursele de apă în fiecare zi în toate instituțiile.
5.	Instruirea, educarea și abilitarea rezidenților în aplicarea măsurilor de igienă (spălarea mâinilor, dezinfectarea) în baza materialelor informaționale adaptate pe înțelesul persoanelor cu dizabilități, inclusiv lingvistic.	Instruirea, educarea și abilitarea rezidenților în aplicarea măsurilor de igienă (spălarea mâinilor, dezinfectarea) în baza materialelor informaționale adaptate pe înțelesul persoanelor cu dizabilități, inclusiv lingvistic.

criză” în cadrul Programului Formare de Formatori, care a avut scopul formării specialiștilor din cadrul instituțiilor rezidențiale pentru adulți și copii pentru a asigura transferul de cunoștințe și instruire a personalului cu referire la aplicarea politicii interne a instituției privind măsurile de prevenire și control a infecției Covid - 19.

Personal instruit în instituțiile pentru adulți și copii – 17 formatori, din care la Orhei – 5 persoane, la Hîncești – 2 persoane. Astfel 98% din personalul instituțiilor vizate a fost instruit de către formatorii Centrelor.

Urmare a proiectului, de către Keystone Moldova au fost donate câte un monitor în fiecare Centru și instalate în holul Centrului la Orhei și în sala de alimentație la Hîncești.

Prin intermediul monitoarelor instalate se derulează continuu informația adaptată și pe înțelesul persoanelor cu dizabilități, referitoare la infecția cu COVID-19 și impactul vaccinării contra acestuia, precum și informarea beneficiarilor cu ajutorul materialelor imprimare.

I

Rezidenții ambelor Centre au acces permanent la apă caldă, în orice anotimp al anului. La Orhei apa caldă este centralizată, la Hîncești, instituția posedă o sondă de apă autonomă, 3 cazangerii conectate la gaz natural.

Toate sursele de apă din instituții dispun de săpun lichid, solid și prosoape, prosoape de unică folosință și soluții dezinfectante. Centrele de plasament temporar pentru copii cu dizabilități dispun de cantități suficiente de medicamente, soluții dezinfectante, detergenți pentru o activitate ritmică.

I

Au fost plasate în spațiile instituțiilor materiale informative despre modul corect de spălare a mâinilor elaborat de către Organizația Mondială a Sănătății (OMS), pe înțelesul persoanelor cu dizabilități.

De asemenea, s-a atras atenția rezidenților la utilizarea corectă a soluțiilor dezinfectante, care sunt plasate în recipiente speciale, la intrare-ieșire bloc sanitar, grupă, hol, poartă și alte locuri.

Educatorii permanent reiterează importanța și necesitatea aplicării măsurilor de igienă și a utilizării echipamentului individual de protecție (EIP).

	<p>6. Revizuirea mecanismelor de plângeri în cadrul instituțiilor, astfel ca persoanelor să le fie explicate drepturile acestora și să aibă acces permanent și sigur la cutiile poștale precum și la alte posibilități de informare a procurorului sau avocatului poporului.</p>	<p>Instituirea mecanismelor de plângeri în cadrul Centrului, care permite persoanelor cu dizabilități să aibă acces permanent și sigur la cutiile poștale, pentru informarea organelor de resort.</p>

În ambele entități au fost realizate ședințe de informare a beneficiarilor despre măsurile necesare întru prevenirea și combaterea infecției COVID-19, cu un grad înalt de înțelegere.

I

În cadrul Centrului de plasament temporar din Orhei au fost instalate două boxe de încredere, (cutii poștale), la Hîncești este o cutie „Pentru petiții și propuneri”, toate amplasate în zone sigure care oferă posibilitate, intimitate de a fi utilizate de către beneficiari/personal în vederea depunerii plângerilor, obiecțiilor, propunerilor, solicitărilor.

Extragerea informației parvenite în cutiile poștale se realizează săptămânal, se înregistrează și se transmite adresatului, cu respectarea măsurilor de confidențialitate. Reziđenții sunt informați despre menirea acestor cutii poștale.

În ambele Centre sunt afișate numerele de contact ale organelor de drept și organizațiilor de apărare a drepturilor omului. Suplimentar, mulți rezidenți au telefoane mobile donate de organizații neguvernamentale. Instituțiile sunt dotate cu camere video, instalate în locuri publice.

Centrul de plasament temporar pentru copii cu dizabilități, mun. Orhei a mobilat spațiul preconizat pentru acces la Serviciul de asistență telefonică gratuită, cu respectarea confidențialității și siguranța convorbirilor telefonice. Spațiul este amplasat la I etaj și asigură acces tuturor beneficiarilor atât în timpul zilei cât și în timpul nopții.

Centrul de plasament temporar pentru copii cu dizabilități, mun. Hîncești a instalat în una din grupe un aparat de telefon destinat Serviciului de asistență telefonică gratuită. La scurt timp acesta a fost distrus.

Suportul societății civile în activitatea de monitorizare a instituțiilor date s-a dovedit a fi un alt mecanism alternativ de control foarte eficient și un instrument suplimentar în procesul de prevenire și combatere a torturii, tratamentelor inumane și degradante, care a permis identificarea șirului de probleme și abuzuri care se produceau în instituțiile date.

				În acest context, informăm, că în cadrul instituțiilor vizate s-au desfășurat instruirii cu beneficiarii în vederea prevenirii comportamentului violent și informării privind răspunderea administrativă pentru faptele de violență și încălcarea ordinii publice, s-a asigurat suport beneficiarilor în vederea evitării situațiilor de conflict și instruirea individuală/în grup a beneficiarilor Centrelor.
--	--	--	--	---

Sursa: Informația furnizată de către Centrele de plasament temporar pentru copii cu dizabilități, mun. Orhei și Hîncești.

Pentru transportarea beneficiarilor către instituțiile medicale administrația Centrelor apelează numărul unic 112 (ambulanța), transport acomodat necesităților persoanelor cu dizabilități.

Cât privește accesul beneficiarilor la servicii medicale în mun. Orhei, este de menționat, că conlucrarea instituției cu JMSP SC în vederea asigurării tratamentului staționar și asistenței specializate de ambulatoriu.

Centrele de plasament temporar pentru copii cu dizabilități, mun. Orhei și mun. Hîncești asigură examinări medicale a beneficiarilor la fiecare intrare și ieșire îndelungată din instituții și au instituite registrele respective.

Notă: *I – implementat; P - parțial implementat; N – neimplementat.